

שגם הבעל והאב צריך להשתדל עבור זה שיהיה להם ממה לזון אחר מיתתו אף שלא הטילו עליו חובה. ולכן באשר שהבטחה ליכא לנשי וצריכה לזכותים גדולים מן הראוי כשרואה שבדרך פרנסתו לא יוכל להשאיר הרבה אלאחר מיתתו, שיקח אינשורענס שיהיה סך גדול ע"י שישלם בכל השנים שיחיה רק מעט בכל שנה לפי מה שאפשר לו, שעל מה שכבר ישאיר לאשתו וב"ב לא יצטרכו לזכותים גדולים שיהיה קיים להם, דאדרבה להפסיד להם ממה שכבר יש להם הוא רק באם ח"ו יתחייבו לעונשים שע"ז רוב נשים כשרות שומרי תורה הם בחזקת זכאות שיתקיים אצלם מה שנשאר להם.

וממילא מובן לפ"ז כשיש לו להשיג בעד סך ד' מאות לשנה שיכול לבזבז על ביטוח שני מיני ביטוח, אחד הוא רק לסך ט"ו אלף ויש לו מעלה שכשיזכה להיות בן ס"ה שנים בחסד השי"ת יתנו לו ביטוח איזה סך קצוב, ואחד הוא על סך חמשים אלף אבל לא יתנו כלום בחייו אלא רק לאחר מיתתו יתנו לאשתו ובניו, שיותר טוב שיקח ביטוח על חמשים אלף כדי שיהיה לאשתו ובניו יותר שיוכלו לזון ולהתפרנס בהרוחה. שהוא עצמו כשיאריך השי"ת שנותיו אין צורך לו כל כך לביטוח, שהרי מובטח מהשי"ת באיזה פרנסה גם בלא זכתיים ויהיה גם לאשתו ובניו, ואם ח"ו יתענש שלא יאריך ימים כל כך הרי לא יהיה לאשתו וזרעו כשלא יהיה להם זכתיים גדולים ונחוץ עבורם ביטוח כדלעיל. ולכן טוב שיקח החמשים אלף ביטוח אף שיהיה זה רק לאשתו ובניו. אבל באשר תמוהין לי איך אפשר שבעד סך קטן של ארבע מאות לשנה יתנו ביטוח חמשים אלף שהוא סך גדול, לכן אולי יש איזה תנאים לתשלומי החמשים אלפים שלא ידועים לי ואולי לפי התנאים אין ליעץ כן לכן אם יש איזה תנאים בהתשלומין יודיעני כתר"ה ונתיישב עוד בדבר.

ידידו מוקירו מאד,

משה פיינשטיין

סימן מט

בענין התנועה החדשה של נשים השאננות והחשובות

בע"ה.

י"ח אלול תשל"ו.

מע"כ ידידי הרה"ג מוהר"י קעלעמעד שליט"א רב בבאסטאן בקהלה חשובה.

הגה בדבר הנשים השאננות והחשובות אשר בעניני הנהגות המדינות בעולם הן גם כן מהלוחמות יחד עם המנועה כזו עם הנשים הלוחמות בזה מכל העמים שבעולם, אבל נשים אלו שהן שומרות תורה

דאמרה מזוני לא יהבי לה, ופדש"י שידעת להתפלל וכתב מהרש"א בח"א דלרש"י הוא לענין מזל דמזלה תלוי במזל הזכר והביא כן גם מתוס' סוטה, וא"כ כשצריכה בעצמה להתפרנס תלוי בתפלה כשיקבל השי"ת תפלתה עיי"ש, ונמצא לפירוש זה שהזכר כל זמן שהוא חי יש לו הבטחה לפרנסתו אף שלא יזכה שיקבלו תפלתו ולא רק לפרנסת עצמו אלא גם לפרנסת אשתו וב"ב המוטלים עליו מדינא וממנהגא וכדאמר רבא במ"ק דף כ"ח מזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא, ואם הוא במזל טוב הרי יהיה לו גם עשירות שיהיה ממילא גם לאשתו וב"ב, ואף כשיתן השי"ת לו ברכה מאיזה זכות יתן הברכה גם לאשתו כדאיתא בברכות דף נ"א דאמר עולא אין פרי בטנה של אשה מתברך אלא מפרי בטנו של איש וה"ה לכל הברכות שנאמרו בקרא ההוא שמתברך האיש וממילא מתברכת גם האשה, וכן מוכרח דהא הכוס של ברכה הוא לברכה גם בזקנים שלא שייכח להוליד שוב והוא הברכה רק על ענינים האחרים כשלום הגוף ומזוני רויחי וכדומה, וגם ע"ז אמר עולא שא"צ לשלח כוס של ברכה להאשה משום שהיא מתברכת ע"י האיש. ואם ח"ו אינו במזל טוב עכ"פ יזמין לו השי"ת פרנסתו אף אם הוא באופן דחוק וע"י עבודה וטירחא גדולה ובמה שיזמין לו יהיה גם להאשה וב"ב. ולכן כל זמן שיאריך השי"ת ימיו אף כשיוקין איכא הבטחה שככרו בידו ולרבא דתלוי במזלא כפי שהקציב הקב"ה יש שהוא באופן קל בלא טירחא וגם בשפע ברכה, ויש שבאופן קשה בטירחא גדולה וגם במזונות מצומצמים, אבל בכל אופן יהיה ממילא גם לאשתו וב"ב. אבל אחר שימות שאשתו תהיה אלמנה שתצטרך בעצמה להתפרנס, שאם לא יהיה לה זכות גדול שיקובל תפלתה הרי לא יהיה לה מזונות ואף אם בחסד השי"ת יהיה לה מזונות לא יהיה לה בהרוחה, ואף שבב"מ דף פ"ד א"ר יוחנן לאחתי שאף שתהיה אלמנה לא יחסר לה מקרא ואלמנותיך עלי תבטחו, פשוט שהוא בדכה שלו לאחתי שיקבל השי"ת תפלתה, וגם אפשר ידע שהיא ראויה שיקבל השי"ת תפלתה מצד צדקתה, וגם בזכות הבטחון הגדול שיהיה לאשה תזכה שהשי"ת ישלח לה פרנסתה בעדה ובעד זרעה שלא כל נשי זכין לזה, עכ"פ האשה צריכה לזכות יותר גדול מכפי הצריך האיש, שיש לחוש שמא לא יהיה לה זכות הגדול שלכן אף שעל הבעל ליכא חיוב מזונות אלאחר מיתתו לזון אלמנתו ובניו, ואף שתיקנו חכמים מזונות אלמנה וכן להבנות אלאחר מיתתו, מ"מ אין עליו חיוב לטרוח בחייו הרבה כדי להרויח מותר מצורכו בחיים כדי שישאר עבור מזונות האלמנה והבנות, והתק"ח היא רק באם נשארו ממנו נכסים חייבין הבנים לזונם, מ"מ מאחר שאנו רואין שחכמים השתדלו לתקן שיהיה מזונות האלמנה ולהבנות, מובן

רוצות להכניס מלחמתן גם במה שנוגע לכמה דיני התורה ויש מהן אשר מתפללות בטלית וכדומה בעוד דברים, ורוצה שאביע בזה דעתי בעצם הדבר ואיך שיתנהג כתר"ה.

הנה ראשית צריך לדעת כי מעיקרי האמונה הטורה שלנו שכל התורה בין שבכתב בין שבעל פה ניתנה מהקב"ה בעצמו בהר סיני ע"י משה רבנו ע"ה ואי אפשר לשנות אפילו קוץ אחד לא להקל ולא להתמיר. אך נצטוינו שכישי צורך לסיג ולגדר היה חיוב על הסנהדרין וחכמי התורה לתקן איזה תקנות לאסור איזה דברים וכן לחייב איזה דברים אך בהודעה מרבנן שהוא לתקנה ולסיג, ומזמן שנתפזרו בכל הארצות לית לנו כח זה אלא שיש לחכמים לתקן כל מקום ומקום איזה תקנה רק למקומם ורק לזמן קצר. וממילא זה שהתורה פטרה ממ"ע שהזמן גרמה הוא מן התורה וגם רבנן לא חייבום כי לא ראו בזה שום צורך לחייבן ואדרבה משמע שהצורך הוא לפוטרו דוקא מהטעמים שפטרתי תורה, ולבד טעמי התורה שלא ידוע לסתם אינשי אף לא לת"ת גדולים ואנו מחוייבין להאמין שאיכא טעמים גדולים לקב"ה בותן התורה איכא גם טעמים גלויים לכל, כי סתם נשים בעולם אינם עשירות ועליהן מוטל גידול הילדים והילדות שהיא מלאכה היותר חשובה להשי"ת ולהתורה, וכן ברא השי"ת בטבע כל מין ומין דמבע"ח שהנקבות יגדלו את הולדות ואף את מין האדם לא הוציא מן הכלל בזה שגם טבע הנשים מסוגל יותר לגידול הילדים שמצד זה הקל עליהן שלא לחייבן בלמוד התורה, ובמ"ע שהזמ"ג, שלכן אף אם ישתנה סדור החיים בעולם גם לכל הנשים ולעשירות בכל הזמנים ואף כשאפשר למסור הגידול לאיזה אינשי ונשי כבמדינתנו לא נשתנה דין התורה ואף לא דין דרבנן, ולא תועיל שום מלחמה כי אין שום כח לשנות אפילו בהסכם כל העולם כולו שום דבר, והנשים שמתעקשות ורוצות לחתום ולשנות הן בחשיבות כופרות בתורה, עיין ברמב"ם פ"ג מתשובה ה"ח דשלשה הן הנקראין כופרין בתורה האומר אף על תיבה אחת שמשא אמרו מפי עצמו, והכופר בפירושה שהוא תורה שבעל פה, והאומר שהוחלף דבר אחד כל אחד משלשה אלו כופר בתורה ודינם שאין להם חלק לעוה"ב, ואף שלשון הרמב"ם הוא האומר שהבורא החליף מצוה זו, פשוט שהוא לרבותא דאף האומר שהבורא החליף מצוה זו וכ"ש כשאומר שהרשות ביד האינשי להתליף, שג"כ הרי אומר בזה שאין התורה נצחית וכל הטעם הוא שהרי מכחיש כמה כתובים המורים שהתורה נצחית כדכתב הכ"מ.

איברא דאיכא רשות לכל אשה לקיים אף המצות שלא חייבתן תורה ויש להם מצוה ושכר על קיום מצות אלו וגם לשיטת התוס' רשאות גם לברך על המצות וכמנהגנו שמקיימות מצות שופר ולולב וגם מברכות

שא"כ גם על ציצית שייך לאשה שתרחצה ללבוש בגד שיהיה בצורה אחרת מבגדי אנשים אבל יהיה בדי כנפות ולהטיל בו ציצית ולקיים מצוה זו. ורק להניח תפילין כתבו התוס' עירובין דף צ"ו ע"א ד"ה מיכל דצריך למחות בידן משום דתפילין צריך וריות מרובה בגוף נקי ובהיסח הדעת שמתעם זו אף אנשים שמחוייבין בתפילין נמנעין מלהניחם כל היום אלא רק זמן המועט דתפלה בשחרית, וכן איפסק ברמ"א או"ח סימן ל"ח סעי' ג', ובתרגום יונתן על קרא דלא יהיה כלי גבר על אשה איתא לא יהי גולין דציצית ותפילין דהיונן תיקוני גבר על איתא לא סבירא להו לתוס' זה, ופשוט שהתוס' סברי שאינו מתרגום יונתן. אבל פשוט שהוא רק בחשקה נפשה לקיים מצות אף כשלא נצטוה, אבל מכיון שאינו לכוונה זו אלא מצד תורעמותה על השי"ת ועל תורתו אין זה מעשה מצוה כלל אלא אדרבה מעשה איסור שהאיסור דכפירה החושבת דשייך שיהיה איזה חלוף בדיני התורה היא עושית גם במעשה שחמיר.

ושנית צריך לדעת כי אין זה בשביל שנשים פחותות במדרגת הקדושה מאנשים דלענין הקדושה שוות לאנשים לענין שייכות החיוב במצות שרק מצד הקדושה דאיכא בישראל הוא ציוי המצות וגם לנשים נאמרו כל הקראי דקדושה בין תחלת תנאי קבלת התורה והייתם לי סגולה ואתם תהיו לי גוי קדוש שנאמר לבית יעקב אלו הנשים ותגיד לבני ישראל אלו האנשים, ובין ואנשי קדש תהיו לי שבמשפטים והייתם קדשים דשמיני וקדשים תהיו והייתם קדשים שבפי קדשים וכי עם קדוש אתה לה' שבפי ראה ובכל מקום שנמצא ענין קדושה דישראל נאמר גם לנשים, ולכן גם הנשים מברכות בלשון אשר קדשנו במצותיו כמו האנשים אף על המצות שלא חייבתן תורה, ורק שהוא קולא מאיזה טעמי השי"ת שרצה להקל לנשים כדלעיל ולא מצד גריעותא ח"ו, ובהחובים בין איש לאשתו איתא חיוב הכבוד על האישי לאשתו ועל האשה לבעלה בלא שום חלוק, והרבה מהנשים שהיו נביאות ויש להן כל דיני נביא שבאנשים, ובהרבה דברים נשתבחו בין בקראי בין בדברי חז"ל עוד יותר מלאנשים, וליכא שום זלזול בכבודן ובכל דבר בזה שנפטר מלמוד התורה וממצות שהזמ"ג וליכא כלל שום סבה להתרעם כלל, וזה יש לכתר"ה להסביר בכל פעם ופעם ולהיות תקיף וחזק בדעתו שהוא כדיני התורה למחות באלו הנשי שאחר כל זה יעמדו בדעתן האולת והעקושה שלא לשנות שום דבר ממנהגי ישראל הקדושים.

ובזה אגמור בברכה לשלום אמת וכוח"ט לכתר"ה ולכל אשר אתו ולכל הקהל הקדוש האנשים והנשים והטף.

משה פיינשטיין

ידידו מקירו,